For we have established that - דקיימא לן הלכה כרבי אלעזר בגיטין
The הלכה follows the opinion of ר"א regarding גיטין.

OVERVIEW

The גמרא states that הלכה כר"א בגיטין, that we do not require גט ; a גע may be enacted with עדי מסירה will be discussing two issues:

- A) Whether the הלכה is according to גיטין by גיטין only, or by שאר שטרות as well.
- B) What is meant that הלכה כר"א? Does it mean that עדי מסירה alone are also sufficient without עדי חתימה (but מדי חתימה alone are also sufficient), or does it mean that only עדי מסירה כרתי, however עדי חתימה alone are not כרתי.

משום דמיירי הכא בגיטין נקט גיטין אבל הלכה כמותו אף בשאר שטרות . Since we are discussing here the laws of גיטין, therefore the גמרא mentions that the הלכה is according to גיטין, However, in truth the הלכה הלכה מככרding to גיטין. However, in truth the הלכה איט even by other גיטין איט היטין, but in all הלכה הלכה איט ווו transactions it would (seemingly²) be required that עדי התימה כרתי be present at the time of the delivery of the איטר שטר recipient; i.e. buyer of a field, etc].

תוספות will now question his own ruling and subsequently uphold it:

אף על גב דכל אמוראי דלקמן (דף פוּ,בּ) סברי כרבי אלעזר דוקא בגיטין - אף על גב דכל אמוראי דלקמן (דף פוּ,בּ) סברי כרבי שנוחה פרק המגרש uphold the ruling of uphold that all of the אמוראים uphold the ruling of תוספות איטרות שטרות, only by גיטין and not by other שטרות. How then can תוספות, that the הלכה is like ר"א even בשאר שטרות?

.

¹ [These two issues are related (see this חוספות later: "ולפיכך וכו"). If we were to maintain that the הלכה is that איז מסירה כרתי (issue 'A'); this would require some explanation. Why is there a difference between איז מאר שטרות שאר (Why by שאר שטרות by מסירה כרתי is that איז איז מחל מחל איז מחל איז מחל איז מחל איז וואר שטרות איז איז מחל איז מחל מחל שאר שטרות שאר שטרות שאר (see later איז איז איז מחל שטרות (לו, איז התימה בספר) עדי חתימה בספר) והתום' states (ירמיה לב,מד מו) פסוק שטרות (see later איז מיטרה שטרות איז העימה איטרות וורתב' and does not mention איטרות, therefore העיטר מיטרה שטרות (שטרות שטרות but not required). It would follow then, that עדי חתימה שטרות שטרות שטרות שטרות שטרות של כשר שטרות by גיטין של כשר שטרות של על כשר שטרות של איטין של כשר שטרות של איטין של הלכה כר"א בגיטין שטרות ווא שטרות שדי מסירה שטרות (issue 'B'). If, however, we say עדי התימה by עדי התימה (issue 'B'). If, however, we say עדי התימה שר (issue 'B'). If, however, we say עדי התימה '(issue 'B').

² See, however, later in this תוספות.

³ Concerning those אמוראים we cannot qualify their statement as תוספות qualifies the statement in our גמרא. They state specifically that the כר"א is הלכה only by בשאר שטרות.

replies:

ישטרות - קיימא לן כשמואל בדיני דפליג לקמן (שם) אדרב וקאמר אף בשאר שטרות קיימא לן כשמואל בדיני דפליג לקמן (שם) אדרב וקאמר או We follow the ruling of שמואל in monetary laws, who argues later in the מרא of המגרש against ר"א and אמואל says that the הלכה is like ר"א even by other שטרות, that מסירה כרתי מסירה כרתי.

תוספות will bring additional proof that the הלכה is הערות אף בשאר שטרות

יעוד בפרק זה בורר (סנהדרין דף כח,ב) גבי מתנתא דהוו חתימי עליה תרי גיסי And furthermore in פרק זה בורר, concerning a deed of a gift that two brothers-in-law signed on this שטר as the witnesses. This renders the עדי השטר פסול since they are relatives to each other, therefore -

קאמר רבי יוסף זיל אקנייה בעדי מסירה כרבי אלעזר - said: 'go enact the delivery of the gift with עדי מסירה, in accordance with the ruling of "ר"א, that עדי מסירה לעדי מסירה בעדי מסירה בעדי מסירה לעדי מסירה ועדי מסירה לעדי מסירה ועדי מסירה ועדי מסירה פסול to effectuate the transfer of this gift.

משמע דרב יוסף ואביי דהוו בתראי⁶ סברי כרבי אלעזר -It is evident that אביי, who were from the later אמוראים, are of the same opinion as עדי מסירה כרתי that שטרות even בשאר שטרות.

תוספות brings an additional proof that תוספות בשאר בשאר שטרות:

ובפרקין⁷, נמי אמר רבי אבא האי שטרא פרסאה -

And later in our אפרק said: this Persian שטר that was written and signed in Persian -

-

 $^{^4}$ See previous תוס' ד"ה מודה for the reason that מזוייף מתוכו is פסול according to ר"א.

 $^{^5}$ קרקע is acquired through מסירת, not through עדים alone.

⁶ The rule generally is that הלכה כבתראי; the law is practiced according to the opinion of the later Rabbis.

⁷ דף יא,א.

דמסריה באפי סהדי ישראל מגבינן מיניה מבני חרי -

That was delivered from the לוה in the presence of Jewish witnesses who understood Persian; we may collect from the unencumbered (unsold) properties of the ל.8 We see that this שטר which had no עדי התימה כשרים, for it was signed by Persian, nevertheless it is considered a שטר (at least to the extent to be עדי מבני חורי), on account of the עדי מסירה. The conclusion of תוספות is that the הלכה לכום אור בשאר שטרות פעדי מסירה כרתי that ר"א follows the opinion of אור בשאר שטרות even עדי מסירה כרתי.

תוספות continues:

ילפיכך צריך ליזהר שיהו עדי מסירה בשעת נתינת הגט דאינהו כרתי - And therefore; since the הלכה is according to די מסירה כרתי ליזהר מסירה בעאר [even that עדי מסירה בשאר שטרות at the time when the מינה is delivered to the woman for they effectuate the divorce -

דאי ליכא שם עדי מסירה אינה מגורשת אף על גב דאיכא עדי חתימה -For if there will not be עדי מסירה at the נתינת הגט, she will not be divorced even though there are עדי that signed on the עדי חתימה, nevertheless it is only עדי מסירה כרתי cannot effectuate the divorce.

The question may arise, if only עדי מסירה עדי and not עדי חתימה; why have עדי התימה at all. responds:

ילא מהני עדי חתימה אלא שאם ימותו עדי מסירה או ילכו להם למדינת הים And עדי מסירה are of no avail unless the עדי מסירה die or the עדי will travel overseas; the עדי מסירה will not be available to testify that this woman is divorced. In these cases –

שתינשא על יד עדי חתימה -

She may remarry on the basis of signatures of the עדי התימה. She may use the written and signed געדי מיש as a proof that she is divorced.

תוספות will now explain how does the גט prove that she was divorced properly with עדי in attendance:

דמסתמא בהכשר נעשה -

⁸ We cannot be גובה ממשעבר, גובה גובה אמרא גמרא גמרא גמרא גמרא קול . The reason there is no קול . The reason there is no קול . Others maintain that since it was written in Persian there is no קול . See previous חוס' דף ג,ב ד"ה וגובה (footnote # 15). Even though מוספות there says that there were שטר on the שטר and they are considered like ערכאות (so seemingly there is no proof that ממשעבדי (ע"מ כרתי this proves that the שטר פרסאה this proves that the שטר פרסאה אוא מבנ"ח מבנ"ח מבנ"ח מבנ"ח מבנ"ח עכו"ם מבנ"ח על"א הארוך . (See ער"מ על"א הארוך).

⁹ The מהרש"א הארוד. See פרעתי See 'Thinking it over' # 1.

¹⁰ See footnote # 1 for an explanation of 'ולפיכך'.

For it was presumably done properly with עדי מסירה. There is a proper us, and עדים signed it. It is clear that the husband intended to divorce his wife. Therefore we may assume that the people involved in this גע, preformed it properly. If there would be no עדי החימה however on the עדי אים, we cannot assume that it was done properly with עדי שדי החימה. We do not even know that the husband requested that this עם be written. It may be a fabricated עג.

תוספות will now prove that we may rely on the עדי החימה, [only] to ascertain that the עמ was delivered properly [but not that they can effectuate the גו]:

כדאמרינן בהשולח (לקמן דף לו,א) -

As the גמרא says later in פרק השולח, concerning the משנה which states: 'אין העדים which states: 'אין העדים שנה which states: משנה העולם' -

לא נצרכה אלא לרבי אלעזר¹¹ דאמר עדי מסירה כרתי - was written only in accordance with the view of ר"א, who maintains that are not necessary. Nevertheless –

תקינו רבנן עדי חתימה דוימנין דמייתי סהדי אי נמי דאזלי למדינת הים - תקינו רבנן עדי חתימה או דוימנין דמייתי סהדי אי should sign on the עדי מסירה for oftentimes the עדי מסירה may die or they may travel overseas; the עדי מסירה will not be available to verify the status of the גט. The fact that there are עדי חתימה on the עדי מסירה עדי מסירה עדי מסירה עדי מסירה וועדי מסירה עדי מסירה איש was executed properly with עדי מסירה ^{12}

תוספות will offer [another] proof that according to ר"א (whose ruling we follow), עדי החימה cannot effectuate a גע

רכן משמע בפרק בתרא (לקמן דף פו,ב) גבי שנים ששלחו שני גיטין And this is also implied in the last פרק concerning the case of two people who sent two גיטין to their respective wives -

ושמותיהן שוין [ונתערבו] נותן שניהם לזו ושתיהן לזו
And the respective names of the couples were identical, and the גיטין became mixed up. We cannot identify which גט each husband sent. The דין is; we are to give both גיטין to this wife and both גיטין again to the other wife. In this manner we can be assured that each woman received the proper גט from her husband.

וקאמר בגמרא דלא כרבי אלעזר משום דלא ידעי עדי מסירה בהי מינייהו מיגרשא –

_

 $^{^{11}}$ According to ב"ח since עדי התימה עדים the העדים is מדאורייתא is מדאורייתא.

 $^{^{12}}$ If the הלכה would be that עדי חתימה עדי alone can effectuate the גמרא גמרא ממרא במיט מול מער מדי מוסים מוסים מחתקן עדי התימה מחתקן עדי התימה שרכמים הכמים were הכמים is for those cases where we are concerned that at the time of delivery, there will not be עדי מסירה כשרים עדי מסירה עדי sign to effectuate the גוווי מוסים מוסים מוסים מוסים מוסים לבי מחתים במרא לבי מסירה מוסים מוסים לבי מחתים במרא לבי מסירה עדי מסירה אליש מוסים מסירה עדי מסירה עדי מסירה צפי מסירה עדי מסירה עדי

And the גמרא there says¹³ that this solution cannot follow the opinion of **המרא**, because the עדי מסירה (that will be present when both גיטין will be delivered to both women) will not know with which of these two גיטין she is being divorced. They cannot testify with certainty at which point the divorce took place. There is something lacking in the definiteness of their testimony.¹⁴

אבל לרבי מאיר ניחא -

However according to ד"ל, it is a proper solution. The עדי התימה, when they signed on the גע, knew which husband is giving the גע (to which wife). The עדי התימה when it was signed is a proper עדי התימה the divorce. They do not have to be aware when the moment of the divorce is taking place. In every עדי חתימה עדי אונים, according to עדים, the עדים merely sign and are not aware when the actual delivery of the עדים will take place.

Before תוספות continues to conclude his proof from this גמרא, he interjects a comment concerning what the גמרא says that according to בייהא it is ניהא:15

וצריך לומר דבמשולשין איירי -

It is necessary to qualify the previous גמרא which states that according to ר"מ we are to give both גיטין to both wives; that we are discussing had a third generation written in it to identify the parties. Both parties had the same names and parents names; however they had different grandparents (third generation) names. The עדי מסירה (and יבי"ד (and יבי"ד מסירה) עדי מסירה עדי מסירה עדי מסירה במשולשין איירי במשולשין איירי במשולשין איירי.

דבעי לרבי מאיר שיהא מוכח מתוכו -

For ב"מ requires that it be evident from the גע, who is divorcing whom. ¹⁶ If the the was not משולש, we cannot distinguish by reading the גע alone, who the husband and wife are, since there is another couple with identical names. Such a גע is not מוכה מחוכו once the is is a amble to ascertain the correct couple that is being divorced with this גע ¹⁷.

- כדאמרינן בריש כל הגט (לקמן דף כד,ב) גבי כתב לגרש את הגדולה

As the מרא says later in the beginning of פרק כל הגם concerning the case

-

 $^{^{13}}$ This is merely the הוה אמינא of that גמרא. See following footnote #14.

 $^{^{14}}$ The ממרא maintained in the הו"א requires נתינה לשמה as well as מתיבה לשמה. Therefore since the עדים do not know with which מגורשת there is no נתינה לשמה. The conclusion of the גמרא that even נתינה לשמה. The conclusion of the נתינה לשמה and it will be a valid solution according to $^{"}$ as well.

¹⁵ See however תוספות הרא"ש where it seems that 'משולשין' is an integral part of the ראיה.

¹⁶ See תוספות ב,ב (ג,א) ד"ה ורבנן.

 $^{^{17}}$ Even though we cannot ascertain it now, nevertheless it is כשר, because in principle we will be able to ascertain, who is being divorced with this גע

where he **wrote** the גע with the intention **of divorcing the older** wife, he may not use it to divorce the younger wife, etc. From that גמרא it is evident that ר"מ requires מוכח מתוכו. This concludes this tangential comment.

תוספות now returns to his proof from the previously quoted גיטין, מרא of the two similar גיטין, that according to עדי החימה כרתי and not עדי החימה.

ראי לרבי אלעזר סגי בעדי חתימה אמאי לא אתיא כרבי אלעזר
And if we will maintain that according to עדי התימה even עדי מרפ are sufficient to effectuate a גיטין, that we give both איטי, to both wives, follow the opinion of ר"א -

דל עדי מסירה מהכא בעדי חתימה סגי -

Remove the עדי מסירה from here; they are useless in the sense that they cannot testify who is divorcing whom. But nevertheless the עדי התימה are sufficient to effectuate the גיטין.

- אלא משמע דלעולם בעי רבי אלעזר עדי מסירה

However since the גמרא refuses to say (in the הו"א) that the דין can follow the opinion of אר", but rather maintains that it follows only the opinion of ר"א, it is implied that א" always requires עדי מסירה even if there are עדי חתימה, for it is only עדי חתימה עדי מסירה כרתי, but ישרי מסירה כרתי are not כרתי. Their use is only as a proof, but not as enacting the process.

Until now תוספות has asserted that according to ר"א, the עדי מסירה are required to be at the מסירת הגט even though there are עדי חתימה on the מסירת will now add a new point to this discussion.

ר"ת בשעת נתינת הגט - And furthermore, the ר"ת was accustomed to say that even according to the opinion of עדי התימה כרתי who maintains that עדי התימה, nevertheless witnesses are required at the time of the delivery of the גט to the woman. Even though there are תימה סדי סדי חתימה on the עדי התימה is:

- דאין דבר שבערוה פחות משנים

for we cannot enact any **marital issue with less than two** witnesses. The עדי effectuate the גע , so that we have the proper tool with which to proceed to the act of divorce. The enactment of the divorce process itself, however, requires two עדים that it be effective. 18

has concluded discussing the requirement of תוספות by גיטין and will now

¹⁸ See 'Thinking it over' # 2.

discuss the role of שאר שטרות by שאר שטרות.

רכן שטר מתנת קרקע או שטר מכר שהוא לקנין קרקע ואינו לראיה -And similarly, a deed, gifting land or a deed of sale whose purpose is the acquisition of the land and it is not merely for proof of ownership;¹⁹ the transference of the property was to be effected by the delivery of the שטר from the original owner to the new owner. In such instances -

אין מועיל כלום לרבי אלעזר²⁰ אם ידוע שלא נתנו בפני עדים Nothing will be accomplished according to א"ז if it is known that the was not delivered to the recipient (the receiver of the gift or the buyer) in the presence of witnesses. The transaction has not taken place if there are no עדי present. Neither the recipient of the gift nor the purchaser may claim title to the land. It has not been transferred to them. It is still in the possession of the original owner. He may rescind his previous decision to gift or sell this land. This is because הלכה כר"א that only עדי מסירה כרתי that only עדי מסירה כרתי witnesses), unless עדי מסירה עדי מסירה עדי מסירה עדי מסירה עדי מסירה witnesses), unless עדי מסירה עדי מסירה עדי מסירה עדי מסירה אונח בשאר שטרות are present.

תוספות will now reconsider this previous statement concerning שטרי מכר ומתנה:

מיהו יש לחלקיי -

However, it is possible that we may differentiate between ניטין and ישאר שטרות מחל און; that even though by גיטין we must have עדי מסירה; and עדי התימה are not sufficient, (and even though the בר"א is הלכה even certheless there is a difference –

- בעל דין כמאה עדים ביל דין כמאה עדים דלענין ממון דמהניא הודאת

for concerning monetary issues such as gifting and selling where the admission of a litigant is as acceptable as the testimony of a hundred witnesses; therefore –

– סגי בעדי חתימה במקום הודאת בעל דין

It may be sufficient with just the עדי התימה to effect the transaction without עדי מסירה, for we will consider the עדי החימה to be in place of an admission from the litigant.²³ It will be considered as if the original owner admits before the בי"ד that he gifted or sold this land to the recipient.²⁴ Had he done that, די"ד would accept

 $^{^{19}}$ A שטר מכר may have two functions. It may prove that that the property belongs to the holder to the שטר מכר In addition a שטר מכר is the means by which the ownership of the property is transferred from the seller to the buyer. It is a שטר קנין as well as a שטר ראיה.

²⁰ See 'Thinking it over' # 3.

²¹ There is a dispute among the אחרונים, according to the 'יש לחלק', if שטרי ממון by עדי מסירה, ייש לחלק'.

²² If the נותן admits that he transferred the property properly with a שטר (and ש"ע"), it would be valid.

²³ See [however] also (עמ' רא) אילה שלוחה (whether במקום בע"ד means when there is a הודאת בע"ד.

 $^{^{24}}$ It is very questionable when the בעל דין is מודה that he gifted or sold the land with a שטר without ע"ה or that it will be a valid שטר. However if there were שטר, we may consider the שטר valid (even if

his admission, and place the land under the ownership of the recipient. The same process applies when there is a עדי חתימה with עדי חתימה, that it is considered as if he admitted to the transfer of ownership.

- אבל בקידושין וגרושין לא מהניא הודאת בעל דין

However, concerning matters of גירושין and גירושין the admission of (any of) the parties is not acceptable; where the man and the woman both proclaim in front of בי"ד that they married or that they divorced (in the presence of witnesses), but no one can corroborate it, their testimony would not be accepted. They would remain in the same marital status as they were before this proclamation. The reason that their admission is not acceptable is –

משום דמחייב לאחרים דבקידושין אסר לה אקרובים -

For their admission imposes a liability on others. It limits the freedom of others; for if they admit that they married, through this he prohibits her from having relationships with any of his relatives.²⁵ She was previously permitted to marry anyone she chose (from his family). Now they cannot marry her. A person's admission is acceptable only if he is 'harming' himself; not if he is 'harming' others. In this case he is restricting his relatives from marrying her.

ובגירושין אסר לה אכהן:

And concerning an admission of divorce, he is prohibiting her from marrying a כהן. Were he to die, a כהן would be permitted to marry her. Now by asserting that they are divorced, a כהן would be prohibited from marrying her. Therefore since by גירושין and קידושין there is no rule of הודאת בעל דין, therefore since the עדי החימה without עדי מסירה. However by שטרי ממון where there is the דין of דין מסיר מעל דין כמאה עדים דמי may be accepted as a substitute for הודאת בעל דין כמאה עדים דמי.

SUMMARY

The הלכה is like שאר ר"א that עדי מסירה עדי both by גיטין and by שאר since שמואל, since maintains that הלכה כר"א אף בשאר מסירה, and based on the story of the on which two brothers-in-law signed. תוספות concludes that by all

_

we maintain that עדי חתימה, on account of עדי הודאת בעל דין. The עדי provide us with proof that there was a transfer of a שטר (as if the נותן admitted it). Without שטר however the שטר (of transferring a שטר (ע"ה וע"מ cannot create a קנין שטר itself contains no proof that it was actually transferred or that it is indeed a שטר. See סוכת דוד אות כו (and footnote # 26).

²⁵ See 'Thinking it over' # 4.

²⁶ By צ"מ since we must know objectively that there were ע"מ (the admission of the parties that there were ע"מ is insufficient), therefore גו"ק can be enacted only with "ע"מ; however by ממון since the property can be transferred by מו"מ alone (if he admits that he gave a שטר with "ע"מ, this indicates that the "ע"מ do not (solely) enact the transaction (for in this case we do not know objectively that there were "ע"מ, therefore ע"ה (שטר assure us that there was a transfer of a שטר) can enact the transaction (as if it were הודאת בע"ד # 131-135.

גיטין there must be עדי מסירה present even though there are עדי התימה on the two based this (on the גמרא of נכו' and) on the גמרא of the two גמרא העדים וכו' and אין העדים וכו' we require עדי מסירה עדי מסירה שבערוה פחות משנים אין דבר שבערוה פחות משנים. אין דבר שבערוה פחות משנים אין דבר שבערוה.

Concerning שאר שטרי קנין, whether is an uncertainty in תוספות whether they require עדי מסירה, or perhaps since by ממונות we have the rule that הודאת בעל הודאת עדים דמי may be sufficient. However by עדי שירושין where the rule of הודאת בעל דין does not apply, we require עדי מסירה.

THINKING IT OVER

- 1. עדי מסירה בשאר שטרות אטרי פרסאי שטרי שטרות חוספות בשאר מסירה כרתי מסירה עדי מסירה אטרות שטרות אסירה שטרות איש would seemingly also agree that if עדי מסירה say that the לוה owes the money, the איה שטרות אייר שטרות (מבני חורי). How is this a ראיה אטרות אייר שטרות אייר שטרות אייר שטרות אייר שטרות אייר מסירה בשאר שטרות אייר שטרות אייר מסירה אייר שטרות אייר שטרות אייר מסירה אייר מסירה אייר שטרות אייר מסירה מסירה אייר מסירה אייר מסירה אייר מסירה מסירה אייר מסירה אייר מסירה אייר מסירה אייר מסירה מסירה מסירה אייר מסירה מסירה מסירה מסירה אייר מסירה מ
- 2. The ר"ת maintains ^{29} that even according to ר"מ we require עדי מסירה at the נתינת הגט אניטין שנתערבו 6 משנה How are we to understand that the נתינת הגט follows the opinion of ר"מ and not of ר"מ, if according to ר"מ we also require עדי עדי ^{30}
- 3. According to the שטרי קנין שטרי require עדי מסירה, would the ר"ת also maintain that even according to ר"מ we will require ממון, since by ממון מטירה, since by ממון מטירה מטירה (as well as by a דבר שבערוה) we can be מוציא ממון סווציא מין $?^{32}$
- 4. תוספות says ^{33} that by קידושין he is חב לאחרים because אסר לה אקרובים. Seemingly תוספות could have simply said אכולי עלמא ^{34}

²⁷ See footnote # 9.

²⁸ See נח"מ.

²⁹ See footnote # 18.

³⁰ See נח"מ.

³¹ See footnote # 20.

³² See נח"מ.

³³ See footnote # 25.

³⁴ See "ע"ש.